

Bréfa- og málasafn 1946-1948, seinni hluti

Bjarni Benediktsson – Stjórnsmál – Verðlagsmál – Utanríkismál – Sjávarútvegsmál – Stjórnarmyndun –
Áki Jakobsson – Einar Sigurðsson – Kr. Jóh, Kristjánsson – Gísli Halldórsson – Ólafur Thors – Stefán Jóh.
Stefánsson – Verslunarráð Íslands – Félag Íslenskra Iðnrekanda – Sölumiðstöð Hraðfrystihúsanna –
Útgerðarfélagið Narfi – Sovétríkin – Landsbanki Íslands – Foreign Policy Report – Arctic Diplomacy –

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Stjórnsmálamaðurinn

Askja 2-16, Örk 1

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Privat.

p.t. London 11/3/47.

Þessi höfðingur,

Enn af þú munt hafa þjá á
streytuna þeim, en nefndin
hefur sendt þjer, þá hefur
em þú ekki nátt mitt sam-
komlag við Bretu min afurda -
Sóluna og sama er að segja um
þanga á vörum þjitan.

Þeir herra sj ekkert um
þanga á fröna firtimur síja
síðar lýti.

Þita rölegir þar til við kom-
um met vant á síðar lýs-
um, hant ventur hegt af blönu
á þú í sambandi við lýtu -
Sóluna er örst, en við mun-
um andritat régu allt sem
hegt er. -

Þú ildug frequentur við í trün-
art, at samningur verur í

en clubi ex nihilo, at ey
fui ad aluam supplectum huius
landi bonum. - Nam cum
vobis pressor supplectum.

At locum huiusmodi
ut ille finis et finis.

Finis circ.
Magnificenti

Vandum milli Bretu og
Nortmanna og myndu Nort-
menn fá 95 £ fyrir tansnit,
og samit til 2 ára. -

Þetta símennum ítt fyrir
ídag. -

Tít þingnum þú ítt þú at
eithvat fari at rekja eða
ganga mí mun hegnu.

Hjer er allt 200 omur -
legt og annat at engu tali
tekur. -

Kuldi, Gásleysi o. s. fr. þant
er veru en í strömun og
eini og fjötun hefi mitt
Kjarkinn og viti elaki þvar
mun standi. -

Vitirkjandi þundnu hefi
ég talað ítt ynta vinnu minna
þjer og fullgata þeir ítt mig
at engun þetta tje í þú, at
þundit falli. -

Íslendingar eiga þjer inni
talsventar veggheiti, en elaki
er hegt at fá þær vegghef-
ar þjá hvirnum einu tökum.

Lekkurimartillögur, já'

- pslj. 460 nr. 24. Risna kostaréttar
- 25 iðgjáfr kostaréttardóma
- 27 Sakadómaraembættis
- 31 Sakamálar
- 96 Norranafelagis (9:1)
- 37 Húsaaleiðneftis lit
- 68 Ljós 3 litir i biskupsbistad (8:2)
- 89 Alþjóðfuskalinn i Reykjavík (9:1)
- 56 Ferðaskrifstofan (7 já, tvei 2 elti)

LANDSBANKI ÍSLANDS

THE NATIONAL BANK OF ICELAND

REYKJAVÍK

TELEGR. ADDR.:

INLAND: LANDSBANKI

FOREIGN: NATIONALBANK

CODES:

PETERSON'S 1st, 2nd & 3rd
BENTLEY'S & BENTLEY'S SECOND
LIEBER'S - LE CODEVERSEZ
A. B. C. 5th, 6th & 7th

In your reply please quote: -

REF. _____

Privat.

p.t. London 20/9 1947.

Þessi ráðherra,

Eg sendi þetta til samtals minn
vit Gurol. Pjeturson í dag og trauðasta
þeirra, og þú hefi sent mig og egger
sendir þetta um sílu á hruft þysta
fistrið þitt.

Þetta er þetta þetta; sem þú.
Gurol afhenti mig í dag og þú
þann met þú hvernig ástandið
er í þessu máli -

Þetta stýrir á þessu þessu mat.
valla ráðherra um þessu þessu.
og sendum þessu um þessu; þú og
þú engu á þessu, ut þessu þessu.
External - þessu.

Eg þetta þessu Gurol (sem var á
þessu um þessu ráðherra um þessu
þessu.

Þann þessu þessu þessu reit þessu.
at þessu 12.000 þessu þessu og þessu
þessu þessu þessu þessu, um

20
30
40
50
60
70
80
90
100
110
120
130
140
150
160
170
180
190
200
210
220
230
240
250
260
270
280
290
300
310
320
330
340
350
360
370
380
390
400
410
420
430
440
450
460
470
480
490
500
510
520
530
540
550
560
570
580
590
600
610
620
630
640
650
660
670
680
690
700
710
720
730
740
750
760
770
780
790
800
810
820
830
840
850
860
870
880
890
900
910
920
930
940
950
960
970
980
990
1000
1010
1020
1030
1040
1050
1060
1070
1080
1090
1100
1110
1120
1130
1140
1150
1160
1170
1180
1190
1200
1210
1220
1230
1240
1250
1260
1270
1280
1290
1300
1310
1320
1330
1340
1350
1360
1370
1380
1390
1400
1410
1420
1430
1440
1450
1460
1470
1480
1490
1500
1510
1520
1530
1540
1550
1560
1570
1580
1590
1600
1610
1620
1630
1640
1650
1660
1670
1680
1690
1700
1710
1720
1730
1740
1750
1760
1770
1780
1790
1800
1810
1820
1830
1840
1850
1860
1870
1880
1890
1900
1910
1920
1930
1940
1950
1960
1970
1980
1990
2000
2010
2020
2030
2040
2050
2060
2070
2080
2090
2100
2110
2120
2130
2140
2150
2160
2170
2180
2190
2200
2210
2220
2230
2240
2250
2260
2270
2280
2290
2300
2310
2320
2330
2340
2350
2360
2370
2380
2390
2400
2410
2420
2430
2440
2450
2460
2470
2480
2490
2500
2510
2520
2530
2540
2550
2560
2570
2580
2590
2600
2610
2620
2630
2640
2650
2660
2670
2680
2690
2700
2710
2720
2730
2740
2750
2760
2770
2780
2790
2800
2810
2820
2830
2840
2850
2860
2870
2880
2890
2900
2910
2920
2930
2940
2950
2960
2970
2980
2990
3000
3010
3020
3030
3040
3050
3060
3070
3080
3090
3100
3110
3120
3130
3140
3150
3160
3170
3180
3190
3200
3210
3220
3230
3240
3250
3260
3270
3280
3290
3300
3310
3320
3330
3340
3350
3360
3370
3380
3390
3400
3410
3420
3430
3440
3450
3460
3470
3480
3490
3500
3510
3520
3530
3540
3550
3560
3570
3580
3590
3600
3610
3620
3630
3640
3650
3660
3670
3680
3690
3700
3710
3720
3730
3740
3750
3760
3770
3780
3790
3800
3810
3820
3830
3840
3850
3860
3870
3880
3890
3900
3910
3920
3930
3940
3950
3960
3970
3980
3990
4000
4010
4020
4030
4040
4050
4060
4070
4080
4090
4100
4110
4120
4130
4140
4150
4160
4170
4180
4190
4200
4210
4220
4230
4240
4250
4260
4270
4280
4290
4300
4310
4320
4330
4340
4350
4360
4370
4380
4390
4400
4410
4420
4430
4440
4450
4460
4470
4480
4490
4500
4510
4520
4530
4540
4550
4560
4570
4580
4590
4600
4610
4620
4630
4640
4650
4660
4670
4680
4690
4700
4710
4720
4730
4740
4750
4760
4770
4780
4790
4800
4810
4820
4830
4840
4850
4860
4870
4880
4890
4900
4910
4920
4930
4940
4950
4960
4970
4980
4990
5000
5010
5020
5030
5040
5050
5060
5070
5080
5090
5100
5110
5120
5130
5140
5150
5160
5170
5180
5190
5200
5210
5220
5230
5240
5250
5260
5270
5280
5290
5300
5310
5320
5330
5340
5350
5360
5370
5380
5390
5400
5410
5420
5430
5440
5450
5460
5470
5480
5490
5500
5510
5520
5530
5540
5550
5560
5570
5580
5590
5600
5610
5620
5630
5640
5650
5660
5670
5680
5690
5700
5710
5720
5730
5740
5750
5760
5770
5780
5790
5800
5810
5820
5830
5840
5850
5860
5870
5880
5890
5900
5910
5920
5930
5940
5950
5960
5970
5980
5990
6000
6010
6020
6030
6040
6050
6060
6070
6080
6090
6100
6110
6120
6130
6140
6150
6160
6170
6180
6190
6200
6210
6220
6230
6240
6250
6260
6270
6280
6290
6300
6310
6320
6330
6340
6350
6360
6370
6380
6390
6400
6410
6420
6430
6440
6450
6460
6470
6480
6490
6500
6510
6520
6530
6540
6550
6560
6570
6580
6590
6600
6610
6620
6630
6640
6650
6660
6670
6680
6690
6700
6710
6720
6730
6740
6750
6760
6770
6780
6790
6800
6810
6820
6830
6840
6850
6860
6870
6880
6890
6900
6910
6920
6930
6940
6950
6960
6970
6980
6990
7000
7010
7020
7030
7040
7050
7060
7070
7080
7090
7100
7110
7120
7130
7140
7150
7160
7170
7180
7190
7200
7210
7220
7230
7240
7250
7260
7270
7280
7290
7300
7310
7320
7330
7340
7350
7360
7370
7380
7390
7400
7410
7420
7430
7440
7450
7460
7470
7480
7490
7500
7510
7520
7530
7540
7550
7560
7570
7580
7590
7600
7610
7620
7630
7640
7650
7660
7670
7680
7690
7700
7710
7720
7730
7740
7750
7760
7770
7780
7790
7800
7810
7820
7830
7840
7850
7860
7870
7880
7890
7900
7910
7920
7930
7940
7950
7960
7970
7980
7990
8000
8010
8020
8030
8040
8050
8060
8070
8080
8090
8100
8110
8120
8130
8140
8150
8160
8170
8180
8190
8200
8210
8220
8230
8240
8250
8260
8270
8280
8290
8300
8310
8320
8330
8340
8350
8360
8370
8380
8390
8400
8410
8420
8430
8440
8450
8460
8470
8480
8490
8500
8510
8520
8530
8540
8550
8560
8570
8580
8590
8600
8610
8620
8630
8640
8650
8660
8670
8680
8690
8700
8710
8720
8730
8740
8750
8760
8770
8780
8790
8800
8810
8820
8830
8840
8850
8860
8870
8880
8890
8900
8910
8920
8930
8940
8950
8960
8970
8980
8990
9000
9010
9020
9030
9040
9050
9060
9070
9080
9090
9100
9110
9120
9130
9140
9150
9160
9170
9180
9190
9200
9210
9220
9230
9240
9250
9260
9270
9280
9290
9300
9310
9320
9330
9340
9350
9360
9370
9380
9390
9400
9410
9420
9430
9440
9450
9460
9470
9480
9490
9500
9510
9520
9530
9540
9550
9560
9570
9580
9590
9600
9610
9620
9630
9640
9650
9660
9670
9680
9690
9700
9710
9720
9730
9740
9750
9760
9770
9780
9790
9800
9810
9820
9830
9840
9850
9860
9870
9880
9890
9900
9910
9920
9930
9940
9950
9960
9970
9980
9990
10000

min hefur verið, en þessu gef mig
upp verið elsið að vera. Ekki gæti
þess til mála að gefa met frjá.
innu, þat veri met öllu íþ. lokat.

Eg til mála þessu að semjast
Breita min frötta, þarf stöðu að senda
minu sjerstaka sendineford, þat
getur sendiþerra og ljúst. þessu.
þu gengit frá. —

þessu þessu i hr. Gravel, að lít.
þessu veri að skjötlega gætu þessu
þessu þessu min mestu að þessu
þessu þessu eða epti áttuð, of
þessu þessu veri þessu þessu
að þessu, þessu þessu lít. þessu
en þessu áttu veri að ná þessu
of þessu þessu i þessu of þessu, þessu
þessu veri þessu að ná þessu
þessu þessu. Þessu min lít. þessu
þessu veri þessu min þessu, en
þessu þessu til London og þessu
hr. Gravel.

Þessu min þessu þessu frá þessu
min þessu þessu þessu; að
þessu þessu, þessu veri þessu þessu
þessu; — þessu i þessu veri.
þessu veri þessu of þessu, þessu min

LANDSBANKI ÍSLANDS

THE NATIONAL BANK OF ICELAND

REYKJAVÍK

TELEGR. ADDR.:

INLAND: LANDSBANKI

FOREIGN: NATIONALBANK

CODES:

PETERSON'S 1st, 2nd & 3rd
BENTLEY'S & BENTLEY'S SECOND
LIEBER'S - LE CODEVERSEZ
A. B. C. 5th, 6th & 7th

In your reply please quote: —

REF. _____

20/4/47

11
— Símtala leiðfar af gullfarta förun,
fyrst 20 milg. sterlingspunda; þá
vann ystir 605 605 milg. um í-
dag á aftur at selja af þessum
lotta varan hjóti þeirri.
þeir fengu 60 milg. & at láni
í gjaldeyris hjótnum eða þeir 15
milg. sterlingspunda, þetta
endit þeir at einu frænan
vitur, og í dag eru þeir at taka
um mið lán um hjótnum og bank-
annum með lánunna á gullinu.
Svo þú hjert at ástandit er ó-
þaklegt.

Altt er stöðit vintur, matar,
skólit, þensin, iunfl. í öllum, lux-
ur vörum þann vintur o. s. fr.

Þit flutningur Brets hefur farið
lakaþandi upp í hit harti.

Dann elski nait samningnum
og von mjög daufrí þjer, þessi
allt vintur, kortmen líka þensin

o. fl., þeir eru þó betar staddir en
Danir, er vit ætluum at vit getum
leyst okkur allt, ef státi er
gripið alvarlega, í Tannanna þeim
vni strax, er antykt hvert stefn-
ir - þeirri mynd og vintu.

Því þetta er í flýti skrifat,
og þit egi þú láta Lúí Árnason
og Rich. Þron rita at alinnihald
þen..

Fer á þriðjudag til Stafrar.
Blok og þennar þjer í hóteli
innvægis, svo þú afstakur
strijtum.

Þegar þu stjer til þú og
þinna og þá þjer staklega vinnu
vinnu þened. Linnisna.

Þinn líng.

Þynninnu.

1/2. Ekirrit af öðru stakum, er þú
eg sendi ídag fylgir þjermet.

Ur skýrslu frá OEEC, dag 11. júní 1949.

Chemical Products Committee

Report of the Working Party (No. 1)
on Nitrogenous Fertilisers.

NITROGENOUS FERTILISERS

ANNEX 7

PROGRAMME FOR 1952-53

Position in the non-participating European countries.

Unit: 1,000 metric tons of Nitrogen

Consumption Fertiliser Nitrogen

Capacity 1952-
53

C O U N T R Y	Consumption Fertiliser Nitrogen			Capacity 1952- 53 Fertiliser Nitrogen
	1947-48	1948-49	1952-53	
FINLAND	10	12	30	7
POLAND	41	58	80	120
U.S.S.R.	166	166	166	270
CZECHO-SLOVAKIA	27	30	37	37
HUNGARY	5	5	7	9.7
RUSSIAN ZONE OF OCCUPATION	100	100	120	259
SPAIN	35	46	100	18
REST OF EUROPE	3.5	3.5	4	24.5

Úr skýrslu frá OECC, dag 11. júní 1949.

Chemical Products Committee

Report of the Working Party (No. 1)
on Nitrogenous Fertilisers.

NITROGENOUS FERTILISERS

A N N E X 7

PROGRAMME FOR 1952-53

Position in the non-participating European countries.

Unit: 1,000 metric tons of Nitrogen

Consumption fertiliser Nitrogen

Capacity 1952-
53

C O U N T R Y	Consumption fertiliser Nitrogen			Capacity 1952- 53 Fertiliser Nitrogen
	1947-48	1948-49	1952-53	
FINLAND	10	12	30	7
POLAND	41	58	80	120
U.S.S.R.	166	166	166	270
CZECHO-SLOVAKIA	27	30	37	37
HUNGARY	5	5	7	9.7
RUSSIAN ZONE OF OCCUPATION	100	100	120	259
SPAIN	35	46	100	18
REST OF EUROPE	3.5	3.5	4	24.5

Ur skýrslu frá OECC, dag 11. júní 1949.

Chemical Products Committee

Report of the Working Party (No. 1)
on Nitrogenous Fertilisers.

NITROGENOUS FERTILISERS

A N N E X 7

PROGRAMME FOR 1952-53

Position in the non-participating European countries.

Unit: 1,000 metric tons of Nitrogen

Consumption fertiliser Nitrogen

Capacity 1952-

53

Fertiliser
Nitrogen

C O U N T R Y	1947-48	1948-49	1952-53	Fertiliser Nitrogen
FINLAND	10	12	30	7
POLAND	41	58	80	120
U.S.S.R.	166	166	166	270
CZECHO-SLOVAKIA	27	30	37	37
HUNGARY	3	5	7	9.7
RUSSIAN ZONE OF OCCUPATION	100	100	120	259
SPAIN	35	46	100	18
REST OF EUROPE	3.5	3.5	4	24.5

Trúnaðarmál.

1. Festa vísitöluna í 280 stigum, án þess að binda grunnkaup.
2. Ábyrgjast bátaeigendum 60 auro verð fyrir fiskinn slægðan með haus úpp úr sjó, og tilsvarendi verð fyrir saltaðan fisk og hraðfrystan.
3. Binda saman sölu á hraðfrystum fiski og síldarafurðum svo ábyrgðarverð fáiist fyrir fiskinn.
4. Taka engan "síldarkúf".
5. Framlengja tolla alla er settir voru á síðasta þingi.
6. Afnema skatthlunnindi af stríðsáhættuþóknun.
7. Setja lög um hálaunaskatt.
8. Setja lög um eignaukaskatt og skyldulán.
9. Taka í ríkissjóð til verðjöfnunar það sem ábyrgðarvörunnar kunna, á einhverjum stöðum, að seljast umfram ábyrgðarverð.
10. Banna launahækkanir fastlaunamanna hjá einkafyrirtækjum og arðsúthlutun, í hvaða mynd sem er, umfram 6%.
11. Gera nýja kaup- og kjarasamninga á fiskflutningaskipum til samræmis við kaup og kjör á öðrum farskipum.
12. Niðurgreiðslum á vöruverði, úr ríkissjóði verði haldið áfram á sama hátt og verið hefir.
13. Verð landbúnaðarafurða og annara innlendra framleiðsluvara verði lækkað strax, sem svarar lökkun vinnulauna og annars kostnaðar við framleiðsluna.
14. Verzlunar- og dreifingarkostnaður, rafmagn, flutningsgjöld o.fl. verði lækkað á sama hátt.
15. Reksturskostnaður ríkisins verði lækkaður með ýtrustu sparnaðarráðstöfunum.
16. Gerðar verði ráðstafanir til að lækka viðgerðar- beitu og veiðarfæra kostnað útgerðarinnar.
17. Gerðar verði ráðstafanir til fjárútvegunar til íbúðarhúsbygginga, og þá sérstaklega til byggingar verkamannabústaða og samvinnubygginga.

- I. 1. Lögboðið verði, að vísitöluuppbót verði miðuð við 265 stig og grunnkaup lögbundið.
2. Verð landbúnaðarafurða verði lögfest þannig, að tekjur bænda verði í sömu hlutföllum við tekjur launamanna og ákveðið var með úrskurði dómnefndar nú í naust.
3. Ráðstafanir verði gerðar til þess, að allur annar innlendir kostnaður lækki eðlilega vegna þessara ráðstafana (flutningsgjöld, iðnaðarvörur, byggingarkostnaður, verzlunarkostnaður, rafmagnsv. o.fl.)
4. Niðurborgun dýrtíðar með ríkisfé verði naldið áfram fyrst um sinn.
5. Lagt verði á sérstakt innflutningsgjald og gjaldeyrisskattur eða gjaldeyrisskattur, og lagt í sjóð, er verði varið til uppbóta á verði þeirra útflutningsvara, sem eigi seljast fyrir framleiðsluverð. Á þetta gjald má eigi leggja verzlunarálagningu. Gjaldið verði miðað við áætlaða þörf fyrir verðbætur og byggt á endurskoðuðum skýrslum þriggja manna nefndarinnar, er í sept. og okt. starfaði á vegum ríkisstjórnarinnar að því er sjávarútveginn snertir, en verðlagsgrundvöll dómnefndar að því er varðar landbúnaðarvörur.
6. Eignaskattur verði lagður á þann gróða, sem safnast nefur síðan 1. janúar 1940 umfram ákveðið lágmark og nonum varið til nauðsynlegustu framkvæmda.
7. Útalutun innflutningsleyfa verði nagað þannig, að menn geti naft viðskipti sín þar, sem þeir telja sér nagkvæmast að verzla, sbr. ákvæði laga um fjárnagsráð og tillögur Hermanns Jónassonar og Sigfr. Klemenzonear í fjárnagsráði.
8. Rekstrarkostnaður ríkisins verði lækkaður með ítrustu spannaðarráðstöfunum.
9. Gerðar verði ráðstafanir til þess að lækka núsaleiguútgjöld þeirra, sem þúa við verðbólgu núsaleigu, og til þess að lækka byggingarkostnað (Teikn., eftirlit, námarkspóknun iðnaðarmanna o.fl.) Stórábúðarsk.lögleiddur.

10. Gerðar verði ráðstafanir til þess að lækka viðgerðar-,
veiðarfara- og beitukostnað útgerðarinnar.
11. Afnumið verði skattfrelsi áhættuþóknunar eða lögfestur
nálaunaskattur.

II. Lögboðið verði að skipa nefnd nagfræðinga og að verkefni
hennar:

- 1) Gera tillögur um hlutfallstölur tekna hjá þjóðfélags-
stéttum, enda gangist nú þyrir ráðstefnu stéttanna,
er leiti samkomulags um hlutföllin.
- 2) Gera yfirlit um magn og verðmæti útflutningsframleiðsl-
unnar árið 1947 (án verðuppbóta) og tillögur um árlegan
vísitöluútreikning, byggðan á þeim grundvelli, miðaðan
við það, að hann geti verið mælikvarði fyrir launagreiðsl-
ur framvegis.

- I.
1. Erum reiðubúinir fylgja verðhjöðnun sem aðalúrreði, ef um það verður samkomulag. Þá nauðsyn vísitala bundin með lögum í 225 stigum og alls ekki hærra en 250 stigum. Samtímis þessu þyrfti aðrar ráðstafanir til viðréttingar útveginum, og hefir í því sambandi verið bent á að breyta þyrfti hlutaskiftum, sem mjög er varnugavert og e.t.v. ábyrgjast fiskverð, sem einnig ber að forðast í lengstu lög.
 2. Grunnkaup verði ólög bundið, en á alla vegu unnið gegn nækkun þess.
 3. Gagngerðar ráðstafanir verði framkvæmdar til skjótrar lækkunar allra kostnaðarliða í samræmi við vísitölu-lækkunina. Þar á meðal verðlandbúnaðarvara þegar í stað lækkað með þeim hætti að ekki raskist teknanlutföll frá því, sem ákveðið var með úrskurði dómnefndar.
 4. Lagður verði á eignaksattur eða eignaauskaskattur, svo að eignamenn þeri samþærilegar þyrðar við launþega, þó nvergi svo að stöðvun atvinnurekstrar eða vinnu leiði af.
 5. Húsaleiga njá þeim, sem ætla má að greiði hlutfallslega of náa húsaleigu eftir vísitölu-lækkun, verði lækkuð í samræmi við tekjurýrnun þeirra.
 6. Sett verði neimildarlög um skuldaskil þeirra, sem nærðast verða úti vegna fyrrgreindra ráðstafana.
 7. Skattfrelsi áhættuþóknunar verði afnumið.
 8. Niðurgreiðslum verði naldið áfram svipað og verið hefur.
 9. Tollanækkuninni frá 1947 verði naldið.

II. Ef ekki næst samkomulag um svo mikla verðhjöðnun, sem að framan greinir, eða ráðstafanir þær, er nauðsynlegar eru til að nú nái tilgangi sínum, er lagt til:

1. Vísitala verði ákveðin 300 stig.
2. Gengi verði þreytt svo, að líkur standi til að þátaútvegur komist í gang án fiskábyrgðar, þó ekki yfir 20%.
3. Grunnkaup verði óbundið, en staðið móti nækkunum.
4. Lækkanir verði þegar í stað gerðar á verðlagi í samræmi við vísitölu-lækkun.

5. Skattfrelsi á ánættu-þóknun verði afnumið.
6. Skattur á eignir ^á og á eigna-auka striðsáranna, sem þegar nefur ekki verið skattlagður með gengisbreytingu, en þó svo að stöðvun eða rýrnun atvinnurekstrar komi ekki til.
7. Niðurgreiðslum haldið.
8. Tollanækkun 1947 haldið.

Tilögum 2. §. 18/11 '47.

1. Lögboðið verði, að vísitöluuppbót verði miðað við 265 stig og grunnkeup lögbundið.
2. Verð landbúnaðarafurða verði lögfest þannig, að tekjur bænda verði í sömu hlutföllum við tekjur launamanna og ákveðið var með úrskurði dómnefndar nú í haust.
3. Ráðstafanir verði gerðar til þess, að allur annar innlendir kostnaður lækki eðlilega vegna þessara ráðstafana (Flutningsgjöld, íbúðarvörur, byggingarkostnaður. *vegl. mark., safnagnsr. o. f.*)
4. Niðurborgun dýrtíðar með ríkiefé verði haldið áfram fyrst um sinn.
5. Lagt verði á sérstakt innflutningsgjald ^{25a} gjaldeyris-skattur eða gjaldeyris-skattur, og lagt í sjóð, er varið verði til uppbóta á verð þeirra útflutningsvara, sem eigi seljast fyrir framleiðsluverð. Á þetta gjald má eigi leggja verzlunardlagningu. Gjaldið verði miðað við áttalaða þörf fyrir verðbætur og byggt á skýrslum þriggja manna nefndarinnar, er í sept. og okt. starfandi á vegum ríkisstjórnarinnar að því er sjávarútveginn snertir, en verðlagsgrundvöll dómnefndar að því er varðar landbúnaðarvörur.
6. Bignaakaskattur verði lagður á þann gróða, sem safnast hefur síðan 1. janúar 1940 umfram ákveðið lágmark og honum verið til neyðsýnlegustu framkvæmda.
7. Úthlutun innflutningsleyfa verði hagað þannig, að menn geti haft viðskipti sín þar, sem þeir telja sér hagkvæmast að verða, ebr. ákveði laga um fjárhageráð og tillögur Hermanns Jónssonar og Sigtr. ~~Kaemanzsonar~~ í fjárhageráði.
8. Rekstrarkostnaður ríkisins verði lækkaður með ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ ítrustu sparnaðarráðstöfunum.
9. Gerðar verði ráðstafanir til þess að lækka húsaleigu útgjöld þeirra, sem húa við verðbólgu húsaleigu

1939

	I-VI	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	
Danmörk	100	127	148	153	155	157	159	158	Júlí 1947
1935=100	99	90	84	85	90	95	99		
Noregur	100	119	139	147	151	153	156	160	163 Júní 1947
		1,72	1,76	1,83	1,88	1,92			
Svíþjóð	100	114	129	140	142	143	144	144	154 Júní 1947.
	1,42	1,52	1,63	178	1,85	189			

1sta 3ja og 5ta lína eru hreyfingar á framfærslu-
 kostnaði þar sem lagt er til grundvallar verðlagið á fyrra
 helmingi árs 1939 = 100. Önnur lína sýnir hreyfingar raun-
 verulegra launa kvenna og karla í iðnaðinum í Danmörku miðað
 við árið 1935 = 100. Raunveruleg laun = tímakaup deilt með fram-
 færslukostnaðarvísitölu. 4ða og 6tta lína sýna meðal tímakaup
 fullorðinna karlmanna í iðnaðinum í Noregi og Svíþjóð eins
 langt og okkar upplýsingar ná.

Hagstofa Íslands

Gunnar Viðar.
(sign)

Gengið sé út frá tilboði flokksins um þáttöku í bráðabirgðarstjórn.
Hér koma nánari skýringar og viðbætur:

Dýrtíðarmálin.

a) Landbúnaðarnefndin afurðir.

Grundvöllur 6 manna nefndarinnar verði endurskoðaður. Ef ekki fæst samkomulag haldist gamli grundvöllurinn.

Alternatív um uppætur.

1. Uppbæturnar falli niður. Í stað þess lagt mikið fé í áburðarverksmiðju, byggðahverfi, tilraunabú og varanlegar framkvæmdir í landbúnaði.

2. Uppbætur verði aðeins greiddar á meðalbú (afurðamagn hvers bónda, sem svarar til meðalbús). Greiddar í skuldabréfum og lánsféð notað til framkvæmda í landbúnaði.

3. Fullar uppætur á útfluttar vörur greiddar í skuldabréfum með mjög lágum vöxtum. Lánsféð notað til framkvæmda í landbúnaði. Sósíalistaflokkurinn áskilur sér rétt til að vera á móti, en varðar ekki samvinnuslitum.

Vísitalan.

K.

Alternatív.

1. Tollar á framleiðsluvörum og vörum, sem ganga inn í vísitöluna, felldir niður eða lækkaðir mjög og niðurgreiðslur á verði landbúnaðarafurða falli niður.

2. Niðurgreiðslurnar haldi að einhverju leyti áfram um ákveðinn tíma, þó ekki lengur en til stríðsloka. Féð eða einhver hluti þess greitt í ríkisskuldabréfum og notað til framkvæmda í landbúnaði. Sósíalistaflokkurinn áskilur sér rétt til mótatkvæða, en ekki samvinnuslit.

Skattar.

Persónufrádráttur verði hækkaður. Ráðstafanir til að koma í veg fyrir skattsvik.

Launalög.

Stjórnin leggi fyrir þingið launalög í samræmi við till. millipínganefndar og tryggi samþykkt þeirra.

Tryggingar.

Ellitryggingar með föstum lífeyri. Endurskoðun framfærslulaganna. Taka til athugunar atvinnuleysistryggingar, með t.d. sjóðstofnun, sem hægt er að nota til framkvæmda til að fyrirbyggja atvinnuleysi, enda undir yfirstjórn verkalýðs-samtakanna. Aðkallandi stofnunum á heilbrigðismálasviðinu (sjúkrahúsum o.fl.) komið á fót.

Viðskiftaráðið og verðlagseftirlitið.

Gefa verslunina frjálssa á nauðsynjavörum eftir því sem unnt er. Þar sem takmarka verður innflutning verði reynt að fylgja þeirri stefnu, að þeir fái leyfin, sem geta gert best innkaup. Ríkiseinkasala á vissum sviðum komi til greina.

Finna leiðir til að beina fjármagninu úr verslun og miður nauðsynlegum iðnaði í undirstöðuatvinnugreinar þjóðarinnar. Kemur þá til greina að ríkið taki að sér rekstur fyrirtækja, sem gefa af sér mikinn gróða (kvikmyndarekstur, konfektgerð o.fl.). Féð yrði notað til alþýðutrygginga.

Stjórnarskráin.

Auk þess sem minnst er á í inngangi fyrra tilboðs, gefa félagasamböndum kost á að taka þátt í kosningum og stilla listum sérstaklega eða í bandalagi við aðra.

Ríkisapparatið.

Bankarnir. Endurkosning í landsbankanefnd og bankaráð. Við fáum að ráða skipun eins bankastjórans.

Planökonómisk nefnd. Við fáum að ráða hver verði valinn framkvæmdastjóri.

Utanríkisviðskifti. Samkomulag yrði (sbr. viðtöl) hverjir með þau færu og yrðu sendir út.

Viðskiftaráðið, Samkomulag um nýskipun þess að verulegu leyti. Neytendur (t.d. Alþýðusambandið), neytendakaupfélög og smákaupmenn fengju fulltrúa í ráðinu.

Skipun sendifulltrúa á þýðingarmiklum stöðum hefði flokkurinn hönd í bagga með.

Flokkurinn fengin afgerandi ábrif á skipun nokkurra þýðingarmikilla embættis, sem nánar yrði talað um.

9
Sept. 1947.

Waterloo Bond

FOB

Cod fillets (unskinned)	7d	per lb.
Haddock " "	9½d	" "
Plaice and lemonns whole	7 ¾d	" "
" " " fillets	21 ¾d	" "

The quantity offered could be lifted at the rate of about 2000 tons per fortnight, and a start made immediately. At this rate the whole 12000 tons could be lifted by the end of 1947.

Chas. J. J. Gaul.

20/9'47.

Waterloo Bond

Waterloo Bond

AFRIT AF SÍMSKEYTI FRÁ SENDIRÁÐI ÍSLANDS Í LONDON, dags.

20/9/47

EXTERNAL REYKJAVIK

SAMTALAD GRAUL IDAG MUNU KAUPA 12000 TONN FROSNUM FISKI MEDGJAFIR
FISKS HAETTAR AFSKIPANIR 2000 TONN PER FORTNIGHT STOP TEL RJETT
FELA SENDIHERRA OG SIGURSTEINI SEMJA OG RICHARD EF HANN ~~XXX~~ FER
TIL ENGLANDS STOP FREKARI UPPLYSINGAR DULSKEYTI HJEDANFER
MORIDJUDAG HAFNAR KVEDJUR = MAGNUS SIGURDSSON

DEVON VALLEY

HOTEL BORG

REYKJAVÍK

SIMNEFNI - TELEGRAMS
HOTELBORG

SIMAR - TELEPHONES
1440 (4 lines - 4 lines)

Reykjavík 194

Frundi atvöð fyrir
býratjónum Lýðveldisins.
5 kr. ~~14 apríl~~ 14/12 1938.
5 gr.

"Nefndin til þess að stjórna og ein stöðum
málum, hefur sem þó er þar nefndin
eða nefndin til þess að fjalla um einstök
mál, skal tjón hlut bundnum kosningum,
eftir offest þeirri, sem hefur er vit de
Hondt, nema býratjónum si áll
sonarals um annat kosningu fyrir kosningu

Þot hefur aldrei vit sonar - um atvöðum
atv. i býratjónum að hefur annat kosningu -
fyrir kosningu um stjórna Rautka, hefur um
hefur er atvöðum nefndin

HOTEL BORG

REYKJAVÍK

SIMNEFNI - TELEGRAMS
HOTELBORG

SÍMAR - TELEPHONES
1440 (4 línur - 4 lines)

Reykjavík 194

Reglugerð um veðstur

Siðlarvestkomidjunnar Ráðsins eigna
Siglufjarðarkaupstaðar. Reglugerðin
staðfest 6. júlí 1944.

Stjórnin skipar 5 menn aðlegur
tilnefndir af fulltrúum vöðs hvers
flokks, er kærmit hefur menni
í kaupstjórni.

„Nestan vikið gætur er í ályngd
því veulegum fjörðinum vegna
Siglufjarðarkaupstaðar er fjármála-
ráðuneytinu heimilt, tvenn sem því
kann að þykja ástæða til, að skipa einn
mann í skipun Ráðsins og nota atter.
þann vöðsinn, þar sem atter atter
at vöðsinn.“

Telja verður ^{niðjög} faskilegt að nýbyggingar-
sjóðinnir aukist af vaxtatekjum, og jafnframt
að tryggð sé að sjóðnum verði aðeins varið
til nýbygginga framleiðslutækja sjávarútvegsins,
en þetta eru tvö höfund markmið frumvarpsins.
Það gerir sát fyrir að stofna nýjan banka og fylgja
slíkum framkvæmdum töluverður kostnaður
og nokkur áhætta. Gera verður sát fyrir að ný-
byggingarsjóðsinnstæðingar (eða bréfin) verði notuð
til skipakaupa o.s.frv. þegar eftir að stríðinu
lykur, en þess getur ekki orðið langt að líta
ú þessu. Þá mun því svo að fara, að kalla ^{verði} ~~gró~~
inn öll lán sjóðsins á skömmum tíma, en þá
mundi hafa slæm áhrif á peningamál lands-
ins. Útaf þessu dættur manni í hug, hvort
hægt sé að ná ofangreindum markmiðum á
umsvifarninni og hagkvæmari hátt. T.d. með
því að lögjöta að veittir af niðsj. skuli bætast vit
sjóðaeignirnar, og skylda sjóðeigendur til að geyma þá
í opinberum skuldbréfum og landsbankum til að
kaupa þau á útbotsverð þegar á fénu þarf að halda
til skipakaupa o.s.frv. Einnfremur að kanna með lögum
að gera lögtek eða fjármál o.s.frv. í nýbyggingarsjóðum,
en réttisjóðir að eigi lögvet í sjóðnum eða ^{niðsjög} ~~þá~~ ^{kip}
num, ef að eigi sjóðeigenda þrökkva ekki
fyrir sköttum. (Lögtek af hálfu ^{skattgjafvalda yrðis þá hæt sérstökum reglugerðum} þessa og fleiri möguleika þarf að athuga
nánar). Hinsvegar ná þessar tiltektir ekki foritja
höfund markmiði frumvarpsins, sem sé að gera
þeim, sem skyldu eru að leggja í nýbyggingarsjóð,
mögulegt að veita niðsjóðsfe sínu inn í reksturinn.

Um einstakur greinas frumvarpsins:

2. gr. Skv. greininni lendir öll áhættan vit innstætur
í erlendri mynt á sjóðnum. Meiningin virtist
vera að innborgunir í erlendum myntum eigi

at standa inni í erlendum börkum, sbr. 3. gr. og
6. gr., en þá getur orðið lítið fé ~~þ~~ (umfram þat
sem mi er í sjötunum í ísl. börum) til útlána skv.
4. gr., ef heimildin til at greita framlög í erlandri
mynt verður mikil notuð.

3. gr. Til samræmis vit skattalögur virstist þurfa ákvæði
um, at bréfin, eta andvirði þeirra, skuli teljast til
varasjóts hjá vitkomandi félagi. Og séu þau seld
á lagra verði en nafverði, skuli miðnumur nafverðs
og söluverðs skotast úthlutun úr varasjóti.

4. gr. Stálkvæmi ákvæði þarf um útlána starfsemi
sjóðsins. Þáinn verða at vera til skamma tína (virkjar),
þar at alltaf má búast vit kröfum um innlausn skv.

6. gr. Ákvæði þarf í lögnum, hvort allar nettótekjur
sjóðsins skuli renna til vaxtagreitslu af bréfum hans
(í nýjum bréfum), því at þat hefur áhrif á gangverð bréfanna.

5. gr. Orðalag greinarinnar mætti bætja, t. d. "eigi lakari skip-
um, ~~sem~~. Tafsamt er, hvort þörf er á þat stefndin sjöt-
stjórnin taki ráðin af bréfaeigendum um þat, hverskonar
skip þeir byggja. Þat virstist rétt at gera ráð fyrir
at kaupa megi lítið notuð skip frá útlöndum, en
áteinu með sérstöku leyfi sjötstjórnar.

6. gr. Hverskonar "tryggingar"?

7. gr. Esthilegast virstist at sjötunum standi sjálfur
innir öllum kostnaði sínum.

8. gr. Endurskoda þarf ákvæði skattalaganna um nýbroti
og "komplettera" fjumvarpið.

(100)

Sjálfstæðisflokkurinn heldur fund í alþingishúsinu

í dag tel. 6

- X Bjarni Benediktsson,
- X Björn Ólafsson,
- X Eiríkur Einarsson, 5819
- X Gísli Jónsson,
- X Gunnar Thoroddsen, 2873 skilaf
- X Ingólfur Jónsson,
- X Jóhann Hafstein, 5733
- X Jóhann P. Jósefsson,
Jón Pálmason, 6473 svarar ekki
- Jón Sigurðsson, 2077 svarar ekki
- X Jónas Rafnar,
- X Kristín L. Sigurðardóttir, 2697 ekki mnt
- Lárus Jóhannesson, veikur
- Ólafur Thors, svarar ekki
- X Pétur Ottesen,
- X Sigurður Ágústsson,
- X Sigurður Bjarnason,
- X Stefán Stefánsson,
- X Þorsteinn Þorsteinsson.

4,329.58
3,900.00 -

4,295.8 *
5,545.00
5,545.00 *
7,872.97
7,150.00 -

7,229.7 *
65,674.54
32,000.00 -

33,674.54 *
22,985.45
19,175.00 -

3,810.45 *
628,897.03
447,637.00 -

181,260.03 *
157,251.64
43,532.00 -

113,719.64 *
872,642.23
728,975.00 -

143,667.23 *
265,142.77
222,475.00 -

42,667.77 *
142,463.67
90,412.00 -

52,051.67 *
357,249.09
281,606.00 -

75,643.09 *
493,396.20
250,000.00 -

143,396.20 *
11,487.65
10,625.00 -

862.65 *
392,624.10
756,675.00 -

635,949.10 *
92,990.85
29,050.00 -

63,940.85 *
64,719.03

Forsat:

• Jávumál

Sjávaútom.

Samgöngumál

Dómsmál

[Líðbjúmað]

Leuslumál.

Utavriðisrh.

Útþiðtumál

Landbúnaðarmál

Félagsmál

Leuslumál

Gleibbr.

Líðbjúmað

Forsæt:

Fjarðarmál

mentarmál - Kirkjuefni
mál.

atvornarmál
(annat en landb.)

Samgönguqvarn.

Utannorð.

vískaftarmál.

domsmál.

heilbr. - og félagsmál.

landbúnaðarmál.

~~landbúnaðarmál.~~

Forsæt:

Fjarðarmál

domsmál

atvornarmál
(annat en landb.)

Samgönguqvarn.

Utannorð.

vískaftarmál

heilbr. - og félagsmál.

landbúnaðarmál

ment. - og kirkjumál.

Forsætisfélagsmál

Fjarðarmál

Heilbr. Skrifsmál

Atvornarmál annat

en landbúnaðarmál

Utannorðs domsmál

Vískaftarmál

Mentarmál

Landbúnaðarmál

Heilbr. - og félagsmál

Stjórnarfundur í V.I. haldinn 22/6 1948 skorar á formann stjórnar V.I., að hlutast til um það við Miðstjórn Sjálfstæðisflokksins, að á landsfundum flokksins 25. þ.m. flytji miðstjórnin tillögu til fundarályktunar, sem í meginatriðum sé samhljóða kröfum fundar kaupsýslumanna í febr. s.l. og eru þau meginatriði, sem óleyst eru og hér er við átt, þessi:

- 1) Að gagnger endurskoðun fari fram á núverandi úthlutunarreglum gjaldeyrir- og innflutnings yfirvaldanna á þann veg að komið verði á föstum, ákveðnum grundvallarreglum í fullu samráði við verzlunarstéttina, þannig að misréttis og handbófs geti ekki gett í þessum málum og einstakir aðilar geti fengið fulla vissu um það, að réttur þeirra sé ekki fyrir borð borin.
- 2) Endurskoðun verðlagsákvæða, sbr. ályktun fundar kaupsýslumanna í verðlagsmálum.
- 3) Að skipaðir verði a.m.k. tveir menn í Viðskiptanefnd eftir beinni tilnefningu V.I.
- 4) Að skipaður verði einn maður í fjárhagsráð eftir beinni tilnefningu V.I.
- 5) Að leitað verði til V.I. um tilnefningu a.m.k. eins manns í hverskonar nefndir, er fjalla um viðskiptasamninga við erlend ríki.
- 6) Að gefinn verði frjálts innflutningur nauðsynlegra lyfja skv. sérstakri skrá gerðri af Apótekarafél. Íslands í samráði við Læknafél. Íslands.
- 7) Að tilnefndur verði fulltrúi frá V.I. í Samninganefnd Utanríkisviðskipta.
- 8) Að endurskoðuð verði lög um skatta og útsvör í samræmi við samþykktir fundar kaupsýslumanna.
- 9) Að brýn nauðsyn sé og stefna beri að því, að skapa meira frjáltsræði í sölu á útflutningsvörum landsmanna, sbr. ályktun fundar kaupsýslumanna í útflutningsmálum.
- 10) Að taka til gagnerrar endurskoðunar yfirstjórn & skipulagn. fjárfestingar- og gjaldeyrismála, með því að stjórn þessara mála er nú svo seinvirk og ósamvirk, að lamandi áhrifa geti þessvegna á athafnalífið í landinu.

Fáist miðstjórn Sjálfstæðisflokksins ekki til að taka upp og fylgja eftir slíkri tillögu, skorar stjórn V.I. á formann sinn að flytja tillöguna sjálfur á Landsfundinum og beita sér fyrir því af fremsta megni að hún verði þar samþykkt.

Greinargerð: Á fulltrúanefndarfundum 19.1. '48 kom það greinilega í ljós, að fundarmenn álitu verzlunarstéttina alltof varnarlaus fyrir pólitískum árásum, er gerðar hafa verið á hana, sbr. ummali Ó. Norðmann, Eggerts Kristjánssonar og G. Hall á þessum fundum. Hið sama hefir margoft komið fram á fundum stjórnar V.I. s.l. vetur, á fundum kaupsýslumanna í febr., og nú síðast í tillögu á aðalfundi V.I. fluttri af G. Hall, Ó. Norðmann og Oddi Helgasyni, er samþykkt var með yfirgnæfandi meiri hluta atkvæða (aðeins 3 mótatkvæði). Með því að Sjálfstæðisflokkurinn er sá eini af þeim pólitísku flokkum, sem nú starfa hér, er telja verður að taka beri svari verzlunarstéttarinnar, skv. stefnuskrá flokksins og með því að langmestur hluti verzlunarstéttarinnar hefir fram að þessu stutt hann, teljum vér, að nú gefist einstakt tækifæri, er landsfundur flokksins kemur saman, að fá úr því skorið skýrt og ákveðið hver sé afstæða flokksins til vandamála stéttar vörrar.

Formaður V.Í. er þingmaður kosinn á lista Sjálfstæðisflokksins og studdur til framboða fyrst og fremst af vaxalunarstéttinni og virðist því eðlilegt að þessari áskorun sé beint til hans.

(sign)
Gunnar Hall

(sign)
Óskar Norðmann

(sign)
Sveinn Helgason

Breyting á

11. gr.

Verkefni innflutnings- og gjaldeyrisdeildar skal vera að úthluta öllum gjaldeyris- og innflutningsleyfum. Skal sú úthlutun jafnan fara eftir ákvörðun fjárhagsráðs, sem ákveður hve hárrí fjárhæð skali úthluta hverju sinni fyrir hvern flokk, og einnig eftir þeim reglum um úthlutunina, sem settar eru hverju sinni af fjárhagsráði, í samræmi við ákveði þessara laga og reglugerð um innflutnings- og gjaldeyrisdeild. Skipta skal starfsemi deildarinnar þannig, að öll afgreiðsla og undirbúningur undir leyfisveitingar í hinum ýmsu vöruflokkum geti verið svo fljótvirk sem unnt er. Höfuðreglan, sem fara skal eftir við úthlutun leyfa til verzlana, í þeim vöruflokkum þar sem hægt er að koma við gæðasamanburði, skal vera að láta þá sitja fyrir innkaupum, sem geta sýnt fram á, að þeir geri hagkvæmst innkaup og selji vörur sínar lægsta verði. Í öðrum vöruflokkum skal veita 85% af innflutningnum til þeirra innflytjenda, er áður hafa annast hann og í sömu hlutföllum og þeir hafa haft á árunum 1938-1939 ^{og} ~~á árunum 1938-1939~~ ¹⁹⁴²⁻¹⁹⁴⁶ (meðaltal). Þó skal innflutningur árunum 1938-1939 margfaldast ⁵ með heildsöluvísitölu ársins 1943. Innflutningur, sem átt hefur sér stað í beinum skiptum fyrir íslenskar vörur (kompensation), skal ekki talinn með hér sem innflutningur þess aðila. Þer innflutninginn hefur annast. Ef sérstakt samkomulag er kært milli sérgreina innan verzlunarinnar, um aðra skiptingu þeirra á milli en hér að framan er ákveðið, skal það tekið til greina við úthlutun leyfa. Hinum 15% skal úthluta annaðhvort til viðbótar á sama hátt, eða til að greiða fyrir nýjum innflytjendum eða til að jafna óeðlilegan mismun, að dómi fjárhagsráðs. Þegar um er að ræða að greiða fyrir nýjum innflutningi smásala, skal miða við kaup þeirra af erlendum vörum hjá heildsöluverzlunum.

Leitast skal við að fullnægja hræfnabörf þess iðnaðar, sem

frh. 12. gr.

talinn verður samkeppnisfær eða sem hagkvæmt þykir að starfrækja af gjaldeyrisástæðum.

Við úthlutun leyfanna skal ennfremur að því stefnt, að vörudreifingin um landið verði sem jöfnust, miðað við þarfir á viðkomandi stað, og heildarinnflutning til landsins í hverjum vöruflokki. Innflutnings- og gjaldeyrisleyfi skal yfirleitt ekki veita nema fyrir liggi upplýsingar um verð vörunnar. Fjárhagsráðsmenn beir, sem hafa umsjón með innflutnings- og gjaldeyrisdeild, skulu ráða fulltrúa til þess að undirbúa allar leyfisveitingar fyrir sína hönd. Skulu fjárhagsráðsmennirnir gefa daglega skýrslur til fjárhagsráðs, og hagfræðideildar, bæði um það hverjum leyfin eru veitt, fyrir hvaða vörutegund, á hvaða land og fyrir hvaða upphæð. Skal fjárhagsráð á þann hátt fylgjast með að settum reglum um að úthlutun leyfa sé fylgt, en hagfræðideild annast bókfærslu leyfanna.

Ábendingar til ráðherra Sjálf-
stæðisflokksins.

Benda ráðherrum Sjálfstæðisflokksins á,
að frumvarpið feli í sér allverulegar breytingar á valdi ríkisstjórn-
arinnar yfir þessum málum, er færast í hendur viðskiptamálaráðherra
--- sbr. seinni hluta fyrstu málsg. 6.gr. : "Hann sker úr um
ágreiningsmál, sem einhver fjárhagsráðsmaður skýtur til
hans" /í staðinn fyrir : Hún sker úr um ágreiningsmál, sem
einhver fjárhagsráðsmaður skýtur til hennar / ---

Sjá einnig : 11. gr., 13. gr., 17. gr., 23. gr. og 28. gr.
Athuga sérstaklega 6. gr. -- 17. gr. -- 23. gr. --

Breytingar við 5. gr., 8. gr., 13. gr., 15. gr., 16. gr. og 23. gr.

5. gr. Aftan við 2. málsg. bætist.

"Þó skulu tveir fjárhagsráðsmenn hafa umsjón með innflutnings- og gjaldeyrisdeild".

8. gr. 1. m.gr. Í stað orðanna "nýs atvinnurekstrar", komi :
nýrra atvinnufyrirtækja.

13. gr. 1. m.gr. Á eftir orðunum "bæjar- og sveitarfélaga", komi :
Skulu allar slíkar yfirfærslur skrásettar jafn-
öðum af hagfræðideild fjárhagsráðs.

15. gr. Í stað orðanna "skal leitast við að sjá um", komi :
skal það sjá um.
Síðari málsliður greinarinnar "við veitingu inn-
flutnings- og gjaldeyrisleyfa" falli niður.

16. gr. Á eftir orðunum "Svo getur fjárhagsráð úrskurðað um
aðra kostnaðarliði, sem máli skipta um verðlagningu
á vörum " komi : enda sé hér ekki um sannanlega kostn-
aðarliði (kalkulationsliði) að ræða.

23. gr. Greinin orðist svo:
Engin bein vöruskipti (kompensation) má fjárhagsráð
leyfa, nema með samþykki viðskiptamálaráðherra. Ágrein-
ingi um afgreiðslu slíks máls má fjárhagsráðsmaður skjóta
til ríkisstjórnarinnar.

Atriði, sem Verzlunarráð Íslands lagði
mikla áherzlu á, en ekki hafa verið
tekin upp í frumvarpinu.

Benda ráðherrum Sjálfstæðisflokksins á,

- a) að ekki hafi, í sambandi við skiptingu innflutningsins milli innflytjenda (verzlana), verið tekið tillit til óska Verzlunarráðsins um 85 % og 15 % skiptingu.
- b) að ekki hafi verið tekið tillit til óska V.Í. um þau ár, er nota skal til þess að finna hlut hvers innflytjanda í innflutningnum.
- c) Ekki er minnst á iðnaðinn, en þar vill V.Í. endurtaka óskir sínar um að leitast sé við að fullnægja hráefnaþörf þess iðnaðar, sem talinn er samkeppnisfær, eða sem hagkvæmt þykir að starfrækja af gjaldeyrisástæðum.

Breyting á

12. gr.

Verkefni innflutnings- og gjaldeyrisdeildar skal vera að úthluta öllum gjaldeyris- og innflutningsleyfum. Skal sú úthlutun jafnan fara eftir ákvörðun fjárhagsráðs, sem ákveður hve hárrí fjárhæð skuli úthluta hverju sinni fyrir hvern flokk, og einnig eftir þeim reglum um úthlutunina, sem settar eru hverju sinni af fjárhagsráði, í samræmi við ákvæði þessara laga og reglugerð um innflutnings- og gjaldeyrisdeild. Skipta skal starfsemi deildarinnar þannig, að öll afgreiðsla og undirbúningur undir leyfisveitingar í hinum ýmsu vöruflokkum geti verið svo fljótvirk sem unnt er. Höfuðreglan, sem fara skal eftir við úthlutun leyfa til verzlana, í þeim vöruflokkum þar sem hægt er að koma við gæðasamanburði, skal vera að láta þá sitja fyrir innkaupum, sem geta sýnt fram á, að þeir geri hagkvæmust innkaup og selji vörur sína lágsta verði. Í öðrum vöruflokkum skal veita 85% af innflutningnum til þeirra innflytjenda, er áður hafa annast hann og í sömu hlutföllum og þeir hafa haft á árunum 1938-1939 og 1942-1946 (meðaltal). Þó skal innflutningur áruna 1938-1939 margfaldast með heildsöluvísitölu ársins 1943. Innflutningur, sem átt hefur sér stað í beinum skiptum fyrir íslenzkar vörur (kompensation), skal ekki talinn með hér sem innflutningur þess aðila, er innflutninginn hefur annast. Ef sérstakt samkomulag er gert milli sérgreina innan verzlunarinnar, um aðra skiptingu þeirra á milli en hér að framan er ákveðið, skal það tekið til greina við úthlutun leyfa. Hinum 15% skal úthluta annaðhvort til viðbótar á sama hátt, eða til að greiða fyrir nýjum innflytjendum eða til að jafna óeðlilegan mismun, að dómi fjárhagsráðs. Þegar um er að ræða að greiða fyrir nýjum innflutningi smásala, skal miða við kaup þeirra af erlendum vörum hjá heildsöluverzlunum.

Leitast skal við að fullnægja hráefnaþörf þess iðnaðar, sem

frh. 12. gr.

talinn verður samkeppnisfær eða sem hagkvæmt þykir að starfrækja af gjaldeyrisástæðum.

Við úthlutun leyfanna skal enn fremur að því stefnt, að vörudreifingin um landið verði sem jöfnust, miðað við þarfir á viðkomandi stað, og heildarinnflutning til landsins í hverjum vöruflokki. Innflutnings- og gjaldeyrisleyfi skal yfirleitt ekki veita nema fyrir liggja upplýsingar um verð vörunnar. Fjárhagsráðsmenn þeir, sem hafa umsjón með innflutnings- og gjaldeyrisdeild, skulu ráða fulltrúa til þess að undirbúa allar leyfisveitingar fyrir sína hönd. Skulu fjárhagsráðsmennirnir gefa daglega skýrslur til fjárhagsráðs, og hagfræðideildar, bæði um það hverjum leyfin eru veitt, fyrir hvaða vörutegund, á hvaða land og fyrir hvaða upphæð. Skal fjárhagsráð á þann hátt fylgjast með að settum reglum um að úthlutun leyfa sé fylgt, en hagfræðideild annast bókfærslu leyfanna.

EMIL MAGNÚSSON
ÞÓRSHÖFN.

Þórshöfn 28.10.1948

Herra ráðherra Bjarni Benediktsson
Reykjavík.

Einsog yður mäske rekur minni til, var eg staddur hjá yður fyrir um mánuði síðan og var þá að athuga möguleika á því að koma hér upp verzlun á Þórshöfn. Þetta hefir nú tekizt, og eg opnaði verzlunina fyrir fáum dögum síðan.

Nú langar mig enn að leita á náðir yðar og biðja yður liðsinnis. Eg hefi í dag sent viðskiptanefnd umsókn um leyfisveitingu fyrir búasáhöldum, skófatnaði og vefnaðarvöru, samtals kr. 8000.00.

Þetta er að vísu ekki há upphæð, en Viðskiptanefnd hefir víst í mörg horn að líta. Eg vildi nú mega vænta þess, að þér sæuð yður fært, að tala við einhvern okkar mann í Viðskiptanefnd, og leggja mér liðsyrði, því að það ætla eg, að hafi sína þýðingu.

Mér er þetta mikið áhuga- og hagsmunamál og vildi mega vænta þess, að þetta gæti tekizt.

Eg bið yður svo velvirðingar á þessu kvabbi, og kveð yður,

virðingarfyllzt,
Emil Magnússon

Útflutningur sjávarafurða af framleiðslu
ársins 1947.

Heildarútflutningur
pr. 31/10. 1947

	Magn	Verðmæti	Magn	Verðmæti
Síld, sölтуð tn.	51.364	9.961.032 kr.	tn. 56.221	10.795.959
Hrogn, sölтуð -	16.194	1.931.471 -	16.194	1.931.471 -
Síld, fryst kg.	14.843	28.802 -	kg. 14.843	28.802 -
Síld, ísuð	377.571	225.748 -	- 377.571	225.748 -
Síldarolía	16.928.425	43.676.698 -	18.150.196	45.884.286 -
Síldarmjöl	8.305.465	8.078.939 -	9.912.465	9.719.832 -
Fiskmjöl	4.599.920	4.802.393 -	4.967.920	5.035.331 -
Lýsi	4.861.634	20.812.167 -	4.861.634	20.812.167 -
Saltfiskur, óverk.	12.085.300	20.877.000 -	21.229.460	37.421.474 -
- do - verk.	300.100	791.561 -	300.100	791.561 -
Ísvarinn fiskur	44.508.666	31.352.995 -	44.508.666	31.352.995 -
Fréðfiskur	16.875.709	48.820.601 -	22.113.084	60.278.376 -
Niðursuða	206.311	968.364 -	206.311	968.364 -
Harðfiskur	"	"	350	3.570 -
		<u>192.327.771 kr.</u>		<u>225.249.936 kr.</u>

Fréðfiskur útfluttur til U.S.A. 1.086 smál. áætlað sölverð 2.753.000.- kr.
 Fréðfiskur, birgðir f. U.S.A. 320 - - - - - ~~812.000.-~~
 Saltfiskur, birgðir ^{þessu líkindu} ca. 7.000 - - - - - 600.000.-
 Fréðfiskur, birgðir seldar ca. 8.700 - - - - - 12.000.000.- + 2.000
 Ísvarinn fiskur, áetl. nóv./des. - - - - - 23.300.000.-
 - - - - - 15.000.000.- (bráttó)

Útflutningsverðmæti sjávarafurða framleiddra á árinu 1947 ca. 246 milljónir kr.
 Heildarútflutningsverðmæti sjávarafurða 1947 (áetl. f.nóv./des.) 279 milljónir kr.

Fiskifélag Íslanas

Jakob J. Jakobsson, á Akureyri, sem umboðsmaður stefnda í samning-
um við stefnanda um völu eignarhluta stefnda. Hafið umboðsmanninum
með sér dagaþetta vörðslu (5skj. nr. 5), er stefndur hafið
undirtekið í vörðslu lögreglu viðtökuvottis, svohljóðandi:
"Stefndur hafið Jakobsson, lögregluvörðslu, til heimilis
Hafnarveg 38 Reykjavík, hafið vörðslu vörðslu, að þá er það og með
þessum dagaþessi vörðslu til eignarhluta stefnda á vörðslu
Lögreglu-Útgerðarfélaginu Narfa, hverju nafni, sem nefnist,
sem nú er í vörðslu nr. 38 Hafnarveg 38 Reykjavík og vörðslu nr. 38
vörðslu á vörðslu, enda er þá sama tíma í þessum vörðslu
vörðslu á vörðslu þess félags og í þessum vörðslu á vörðslu
vörðslu á vörðslu þess félags til
1944

ENDURRIT

úr

D Ó M A B Ó K

R E Y K J A V I K U R

-----oOo-----

Ár 1945, þriðjudaginn 6. nóvember, setti Einar Arnalds, borgar-
dómari, bæjarþing Reykjavíkur í skrifstofu sinni í Tjarnargötu 10,
og hélt það ásamt undirrituðum vottum.

Fyrir var tekið:

málið nr. 566/1944,

Utgerðarfélagið Narfa

gegn

Aka Jakobssyni

og kveðinn upp svohljóðandi

dómur:

Mál þetta, sem dómtekið var 29. f. m., hefir Guðmundur út-
gerðarmaður Jörundsson, f. h. Utgerðarfélagins Narfa í Hrísey,
höfðað fyrir bæjarþinginu eftir árangurslausa sáttumleitun, gegn
Aka atvinnumálaráðherra Jakobssyni, hér í bønnum, með stefnu út-
gefinni 15. nóvember 1944 til greiðslu skuldar að fjárhæð kr.
21.995.40 ásamt 6% ársvöxtum frá 1. maí 1944 til greiðsludags
og málskostnaðar að skaðlausu.

Stefndur hefir aðallega krafist sýknu og málskostnaðar, en
til vara sýknu gegn greiðslu á kr. 17.855.15.

Málavextir er þessir:

Aðiljar höfðu verið um nokkurn tíma sameigendur Utgerðar-
félagins Narfa, en hinn 9. febrúar 1943 var bróðir stefnds,

Jakob J. Jakobsson, á Akureyri sem umboðsmaður stefnds í samning-
um við stefnanda um sölu eignarhluta stefnds. Hafði umboðsmaðurinn
með sér ódagsetta yfirlýsingu (ðskj. nr. 5), er stefndur hafði
undirritað í viðurvist tveggja vitnundarvotta, svohljóðandi:

"Ég undirritaður Aki Jakobsson, lögfræðingur, til heimilis
Rauðarárstíg 32 Reykjavík, lýsi því hér með yfir, að ég frá og með
þessum degi sleppi öllu tilkalli til eignarhluta míns af öllu
lausafé- Útgerðarfélagins Narfi, hverju nafni, sem nefnist,
sem nú er í vörslum hr. Guðmundar Jörundssonar og fell frá öllum
kröfum á hendur nefndu félagi, enda er ég frá sama tíma laus við
allar skuldbindingar þess félags og laus við allar kröfur á hendur
mér út af rekstri félagsins hingað til.

Reykjavík 1943 "

Jafnframt virðist umboðsmaðurinn hafa lagt fram fullt og
ótakmarkað umboð í símskeyti frá stefndum, til þess að afsala
stefnanda eignarhluta stefnds í félaginu "samkvæmt umtali".

Lauk skiptum umboðsmannsins og stefnanda svo, að þeir undirrituðu
svohljóðandi yfirlýsingu, dagsetta 9. febrúar 1943: "Í sambandi
við sölu m/s. Narfa EA671 erum við undirritaðir ásáttir um að
greiða að jöfnu kröfu þá er kynni að falla á Útgerðarfélagið Narfi
í sambandi við óleyst váttryggingarspursmál m/s. Magnús Norðfirði
á hendur vélbátatrygg. Eyjafjarðar og eigenda m/s. Narfa.

Ennfremur skatta og útsvar á útgerðarfélagið Narfi fyrir árið
1942." Samhliða því, bætti umboðsmaðurinn þessari setningu í
yfirlýsingu þá, er fyrr greinir, og hann hafði meðferðis: "að
undanteknu því, sem um getur í meðfylgjandi yfirlýsingu dags.
9. febr." Ennfremur dagsetti hann og undirritaði fyrrnefndu
yfirlýsinguna.

Stefnandi byggir kröfur sínar í máli þessu á yfirlýsingunni
á dóm skjali nr. 4, og eru þær sundurliðaðar svo:

1. Samkvæmt niðurlausun sjóttjóns (fyrrri málsgrein
yfirlýsingarinnar) kr. 21.953.30
2. Tekju- og eignarskattur og verðhækkunar-
skattur fyrir árið 1943 " 6.242.00
3. Aukaútsvar fyrir árið 1943 " 7.515.00

4. Hækkun ríkisskattanevndar á sköttum fyrir

árið 1942 kr. 8.280.50

Samtals Kr. 43.990.80.

Helmingur þeirrar fjárhæðar nemur stefnukröfunni í máli þessu og þar sem stefnandi telur stefndan skuldbundinn til greiðslu hans, hefir hann höfðað mál þetta.

Stefndur byggir sýknukröfu sína á því, að nefndur umboðsmaður hans hafi ekki verið bær um að gera samning þann, er greinir á dómskjali nr. 4, og þegar er lýst. Heldur stefndur því fram, að umboðið hafi verið takmarkað við efni yfirlýsingarinnar á dómskjali nr. 5, eins og hún var þegar hann undirritaði hana og að símskeyti það, er veitti greindum Jakob fullt og ótakmarkað umboð, hafi verið sent í trausti til þeirra takmarkana. Þetta telur stefndur að hafi átt að vera stefnanda ljóst, enda hafi umboðsmaðurinn gert fyrirvara að þessu leyti, þannig að samningar þessir ættu því aðeins að taka gildi, að stefndur samþykkti þá berum orðum. Það samþykki hafi aldrei verið veitt, heldur hafi stefndur tilkynnt það stefnanda í samtali, að hann gengi ekki að þessum kjörum. Þessu til stuðnings hefir stefndur meðal annars bent á það, að hann hafi átt all háar fjárkröfur á hendur félaginu og hafi það að sjálfsögðu verið forsenda fyrir afsölum þeirra, að hann væri laus allra mála við fjárreiður félagsins.

Aðiljar málsins hafa báðir komið fyrir dóm, svo og fyrrgreindur umboðsmaður stefnds. Auk þess að neita eindregið þeirri staðhæfingu umboðsmannsins, að fyrirvari hafi verið gerður um samþykki stefnds, hefir stefnandi haldið því fram, að fyrrgreindar kröfur stefnds á hendur félaginu hafi verið greiddar, samkvæmt samkomulagi, með tveim víxlum, útgefnum 9. febrúar 1943. Var annar þeirra að fjárhæð kr. 7000.00 með gjalddaga 9. febrúar 1944, en hinn kr. 11.000.00 með gjalddaga 9. ágúst 1944, og heldur stefnandi því fram, að hinn langi gjaldfrestur þeirra hafi stafað af væntanlegri skuldjöfnun við kröfur hans í þessu máli, en hinsvegar hafi hann neyðzt til að greiða víxla þessa, vegna annarar ráðstöfunar stefnds á þeim.

Í máli þessu þykja eigi, gegn eindreginni neitun stefnanda, færðar sönnur á þá staðhæfingu stefnds, að umboð greinds Jakobs

Jakobssonar hafi verið háð takmörkunum með þeim hætti, að stefnanda hafi mátt vera þær ljósar, enda verður viðurkenning stefnanda á því, að umboðsmaðurinn hafi látið orð falla um það í lok samningsgerðarinnar, að stefndur kynni að verða óánægður með samninginn, ekki talin veita næga stoð í gagnstæða átt. Verður því eigi unnt að taka til greina aðalkröfu stefnds.

Varakrafa stefnds kemur þá næst til álita. Hann hefir ekki véfengt þrjá fyrstu kröfuliði stefnanda, en mótmælti hinsvegar 4. kröfuliðnum og telur hann ekki geta fallið undir yfirlýsinguna á dómskjali 4. Í því skjali sé einungis gert ráð fyrir sköttum fyrir árið 1942, en með því sé átt við skatta þá, sem lagðir séu á tekjur þess árs og eignir í lok þess árs.

Stefnandi hefir haldið því fræm, að stefndum beri einnig að greiða hluta þessarar kröfu skattayfirvaldanna, þar eð hún hafi ekki verið til komin, er samningar þeir tókust, er að framan greinir, en fallast þykir verða á það með stefndum, að eigi sé heimild til svo rúmrar skýringar á efni margnefndrar yfirlýsingar og verður varakrafa stefnds því tekin til greina að þessu leyti.

Úrslit málsins verða því þau, að stefndum verður gert að greiða stefnanda kr. 17,855.15 með 6% ársvöxtum, sem telja ber frá sáttakærudegi, 27. október 1944 til greiðsludags. Eftir þessum málalokum þykir og rétt, að stefndur greiði stefnanda málskostnað, er þykir hæfilega ákveðinn kr. 1.700.00.

Einar Arnalds, borgardómari, kvað upp dóm þenna.

Því dæmist rétt vera:

Stefndur, Áki Jakobsson, greiði stefnanda, Guðmundi Jörundssyni f. h. Utgerðarfélagssins Narfa, kr. 17.855.15 með 6% ársvöxtum frá 27. október 1944 til greiðsludags og kr. 1.700.00 í málskostnað innan 15 daga frá lögbirtingu dóms þessa að viðlagðri aðför að lögum.

Einar Arnalds.

Rétt

endurrit staðfestir.

Skrifstofu borgardómarans í Reykjavík, 24. júlí 1947.

Einar Arnalds

1, að stefn-
ning stefn-
m það í lok
gður með
tt. Verður
annad
nn hefir ekki
hinsvegar
yfirlýsing-
ö fyrir skött-
sem lagðir
ri einnig að
eð hún hafi
ö framan grein-
gi sé heimild
ingar og
su leyti.
r gert að
telja ber
. Eftir
tefnanda

undi Jörunds-
ö 6% ársvöxt-
0.00 í máls-
viðlagðri

Rétt